

Vlaams
Parlement

ingediend op **961** (2016-2017) – Nr. 3
15 maart 2017 (2016-2017)

Verslag

namens de Commissie voor Mobiliteit en Openbare Werken
uitgebracht door Marino Keulen

over het voorstel van resolutie

van Wouter Vanbesien

betreffende de overkapping
van de Antwerpse ring
en de nood aan een financiële planning
en aan de verankering van de overkapping
in het vergunningenbeleid

Samenstelling van de Commissie voor Mobiliteit en Openbare Werken:

Voorzitter: Lies Jans.

Vaste leden:

Björn Anseeuw, Annick De Ridder, Lies Jans, Bert Maertens, Grete Remen, Paul Van Miert;
Karin Brouwers, Lode Ceyssens, Dirk de Kort, Martine Fournier;
Mathias De Clercq, Marino Keulen;
Renaat Landuyt, Joris Vandenbroucke;
Björn Rzoska.

Plaatsvervangers:

Koen Daniëls, Jos Lantmeeters, Lorin Parys, Ludo Van Campenhout, Jan Van Esbroeck,
Herman Wynants;
Caroline Bastiaens, An Christiaens, Jenne De Potter, Cindy Franssen;
Emmily Talpe, Daniëlle Vanwesenbeeck;
Yasmine Kherbache, Bert Moyaers;
Ingrid Pira.

Toegevoegde leden:

Anke Van dermeersch.

Documenten in het dossier:

961 (2016-2017) – Nr. 1: Voorstel van resolutie
– Nr. 2: Amendementen

INHOUD

1. Toelichting door Wouter Vanbesien	4
2. Bespreking	4
2.1. Opmerkingen en amendementen van Yasmine Kherbache	4
2.2. Opmerkingen van Paul Van Miert	5
2.3. Opmerkingen van Dirk de Kort.....	5
2.4. Opmerkingen van Willem-Frederik Schiltz	5
3. Repliek van Wouter Vanbesien	6
4. Slotdebat	6
5. Amendementen.....	8
6. Stemming over het geheel	8

De Commissie voor Mobiliteit en Openbare Werken besprak op 9 februari 2017 het voorstel van resolutie van Wouter Vanbesien betreffende de overkapping van de Antwerpse ring en de nood aan een financiële planning en aan de verankering van de overkapping in het vergunningenbeleid (*Parl.St.* VI.Parl. 2016-17, nr. 961/1).

1. Toelichting door Wouter Vanbesien

Wouter Vanbesien licht zijn voorstel van resolutie toe. In het licht van het verwachte oordeel van de Raad van State over de geldigheid van het milieueffectenrapportage en het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan, ziet het lid twee mogelijkheden. Of men wacht af in het besef dat er al een negatief advies is van de auditeur, of men zoekt naar een consensus. Het ziet ernaar uit dat de Vlaamse Regering met dat laatste bezig is, maar het lid hoopt dat de consensus ruimer kan zijn dan de Vlaamse en Antwerpse meerderheid. Ook de intendant stipt aan dat het dossier legislatuuroverschrijdend is en dat potentiële meerderheidspartijen dus beter betrokken worden.

Een belangrijk element van de zoektocht naar consensus is de geloofwaardigheid van de plannen inzake de overkapping van de Antwerpse ring. De overkapping is volgens het lid een soort van zoenoffer geworden om de Oosterweelverbinding te 'redden'. Men ging mee in de redenering van de actiegroepen dat een bijkomende snelweg naar de nieuwe Scheldetunnel, extra lawaai en luchtvervuiling genereert. De overkapping zou ook het nieuwe deel snelweg in de verbinding naar de nieuwe Scheldetunnel omvatten. Cynisch is dat met die aansluiting tevens een nieuw verkeersknooppunt ontstaat, waarvoor meer ruimte nodig is en meer complexiteit een feit wordt.

Het voorstel van resolutie gaat over de geloofwaardigheid van het voornemen van de regering wat de overkapping betreft. Iedereen steunt het idee van de overkapping, stelt Wouter Vanbesien, maar er is ook geld voor nodig. Daarover had men het nog niet, ook niet toen het over de financiering van de Oosterweelverbinding ging. Het is de spreker duidelijk dat eerst de Oosterweelverbinding gerealiseerd wordt en dan pas de overkapping. Hij stelt in vraag of de wil en de middelen dan nog voorhanden zullen zijn. Een geloofwaardige financiële planning voor de overkapping lijkt hem dan ook niet overbodig. Het voorstel van resolutie vraagt een helder financieel plan en ook dat de overkapping wordt meegenomen als voorwaarde bij vergunningen voor de ring.

Nadat hij zijn voorstel van resolutie heeft voorgelezen, preciseert de indiener dat hij weet dat alles gefaseerd moet verlopen en de nodige tijd in beslag zal nemen. Hij verwacht daarbij een duidelijk engagement wat de financiering betreft.

2. Bespreking

2.1. Opmerkingen en amendementen van Yasmine Kherbache

Yasmine Kherbache geeft aan dat haar fractie het voorstel volkomen onderschrijft. Ook sp.a wil engagementen zien ten aanzien van de overkapping, niet alleen wat de financiering betreft, maar ook voor het verankeren van de overkapping in de lopende vergunningsprocedure.

Het lid legt drie amendementen voor (*Parl.St.* VI.Parl. 2016-17, nr. 961/2) en verwijst daarbij naar de ambitienota van de intendant¹. Daarin stelt hij dat het niet de bedoeling mag zijn files te overkappen. Een absolute voorwaarde voor de

¹http://www.overdering.be/wp-content/uploads/2016/ambitienota/161114_Ambitienota-Web-tweede-druk.pdf

volledige overkapping is daarom een ernstige vermindering van het autoverkeer op de ring. De intendant stelt een modal shift voorop van ten minste 50/50. Het lid wil dan ook die modal shift meenemen in een vraag om duidelijkheid.

Haar eerste amendement stelt voor aan het eerste streepje een punt 4° toe te voegen, dat luidt als volgt: "4° de vooropstelling door de intendant van een modal shift van ten minste 50/50 als noodzakelijke voorwaarde voor de overkapping van de Antwerpse ring;"

Haar tweede amendement strekt ertoe in het tweede streepje, op de laatste regel, tussen de woorden "gevonden voor" en de woorden "de overkapping" de zinsnede "de modal shift van ten minste 50/50 en voor" in te voegen.

En haar derde amendement strekt ertoe in het derde streepje, in punt 1°, tussen de woorden "ter financiering" en de woorden "van de overkapping" de zinsnede "van de modal shift van ten minste 50/50 en" in te voegen.

2.2. Opmerkingen van Paul Van Miert

Paul Van Miert stelt dat N-VA het werk van de intendant ten zeerste waardeert. Hoewel er problemen zijn blijven opduiken, met onder meer weifelende actiegroepen en een onvoorspelbare Raad van State, blijkt een oplossing toch dichterbij te komen. N-VA acht het dan ook niet raadzaam om als Vlaams Parlement in dat stadium nog te interfereren.

Men wil het werk van de intendant niet bemoeilijken. De bestaande pijnpunten moeten opgelost worden en men moet zo snel mogelijk de files aanpakken en de Antwerpse leefbaarheid bevorderen. N-VA pleit ervoor om het intensieve overleg van de intendant met de actiegroepen alle kansen te blijven geven en zal het voorstel van resolutie dan ook niet goedkeuren.

2.3. Opmerkingen van Dirk de Kort

Dirk de Kort stelt dat zijn fractie zich aansluit bij de gedachtegang van de N-VA. CD&V bevestigt dat er steeds is gezocht naar de beste mobiliteitsoplossing voor Antwerpen en de randgemeenten en voor de grote economische troef van de regio, met name de haven. Die evolutie gaat een cruciale tijd in en de vraag om aanstelling van een intendant en de uitbreiding van zijn opdracht heeft CD&V steeds ondersteund. De lopende onderhandelingen wil de partij dan liever niet doorkruisen met nog meer straffe politieke uitspraken. CD&V keurt het voorstel van resolutie niet goed.

2.4. Opmerkingen van Willem-Frederik Schiltz

Willem-Frederik Schiltz stelt dat het voorstel van resolutie interessante elementen overweegt, die ook zijn verweven in de ambitiesnota van de intendant. Impliciet en expliciet neemt ook de Vlaamse Regering ze op. De vragen die met het voorstel worden gesteld, staan volgens het lid echter haaks op wat de intendant aan werk verricht. Hij herinnert aan zijn eigen recente oproep tot kalmte en openheid en om zich voorlopig niet te mengen in het positieve werk van de intendant.

Er zijn diverse stappen gezet om de verschillende posities nader tot elkaar te brengen. De actiegroepen weifelend noemen, lijkt de spreker onredelijk, gezien hun constructieve houding. Waar partijen moeten afstappen van het eigen gelijk om een compromis te bereiken, bevindt men zich in een delicate positie. Open Vld meent dat het geen goede zaak is om het proces te bemoeilijken en de actiegroepen in een lastig parket te brengen.

Voor zijn fractie is het essentieel dat men niks gaat forceren. Er rest nog enige tijd vooraleer er een arrest van de Raad van State is en de druk is opgevoerd. De onderhandelingen lopen voort en Open Vld vindt dat de intendant daarin alle ruimte moet krijgen.

Het voorstel van resolutie krijgt dan ook van Open Vld geen steun en het lid acht het zelfs niet wenselijk om het beoogde resultaat te bekomen. Een financieel plan is nodig maar wordt vanzelfsprekend zodra er een compromis is. De intendant noemt het een intergenerationeel project. De betaling van het integrale financiële plaatje zal over verscheidene jaren lopen.

In de politieke stuurgroep zijn eveneens bijkomende vragen gesteld over mobiliteitswinst en financiële impact. Willem-Frederik Schiltz wil derhalve de cijfers van de mobiliteitstechnische elementen en van de financiering afwachten.

3. Repliek van Wouter Vanbesien

Wouter Vanbesien had niet gehoopt op steun van de meerderheidspartijen, maar wel op een argumentatie die steek zou houden. Die krijgt hij niet. Zijn voorstel gaat bewust niet over het tracé, waar die argumenten wel bij aansluiten, meent het lid. Het voorstel van resolutie moet de overkapping realiteitswaarde geven. Dat steunen zou volgens Wouter Vanbesien de intendant juist een enorm plezier doen. Het bemoeilijkt het proces volgens hem totaal niet, maar helpt juist de geloofwaardigheid van zijn voorstellen vooruit. Dat maakt het voor de actiegroepen en andere betrokkenen nog interessanter om de voorstellen te aanvaarden.

Voorts vindt de indiener het een vreemde redenering dat een parlement juist in cruciale tijden zou moeten zwijgen. Men hoeft geen confrontatie op te zoeken of te stoken. Maar elke mogelijkheid om de beoogde consensus dichterbij te brengen, moet worden aangegrepen, meent hij. Dat is volgens hem precies de verantwoordelijkheid van het parlement.

De amendering van sp.a acht Wouter Vanbesien een goede aanvulling.

4. Slotdebat

Yasmine Kherbache meent dat de meerderheid vooral niet heeft geluisterd naar wat de intendant naar voren bracht tijdens de laatste voortgangsrapportage² en in zijn ambitienota. Het voorstel van resolutie bevestigt en ondersteunt expliciet wat de intendant vraagt. Hij rekent uitdrukkelijk op het feit dat ook in het parlement over meerderheid en oppositie heen een consensus wordt gevonden waarbij voor de middelen een oplossing wordt gevonden voor de overkapping en de modal shift. Het opnemen van die parlementaire verantwoordelijkheid moet zijn traject ondersteunen.

Het aanhalen van drogredenen om dat signaal niet te geven, lijkt haar sterk en behoudt de vaagheid over elementen die voor de intendant belangrijk zijn in het kader van zijn onderhandelingen, meent Yasmine Kherbache. Ze vindt die stellingname spijtig.

Willem-Frederik Schiltz herhaalt sterker dat de ambitienota absoluut onderschreven wordt, ook zonder voorstel van resolutie, maar het inschrijven van een modal shift van 50/50 noemt het lid een brug te ver. Hij verschuilt zich niet achter drogredenen, en stelt dat het niet eens gek is wat het voorstel van resolutie vraagt, maar het heeft geen zin om een financieel plan te vragen als de Vlaamse Regering al bijkomende financiële data heeft opgevraagd aan de

² *Parl.St.* VI.Parl. 2014-15, nr. 63/15.

intendant, juist om met een dergelijk plan te kunnen komen. Dan vraagt men wat er al in gang is gezet. Het voorstel van resolutie draagt niets bij aan de steun die al algemeen is uitgesproken voor wat de intendant doet.

Ook het koppelen van elke bouwvergunning aan verkeerstechnische elementen en aan de overkapping, lijkt Willem-Frederik Schiltz voorbarig. Niet alle werken aan de ring houden daarmee verband. Het lijkt hem evident dat er geen ring wordt aangelegd die niet strookt met de overkapping. Alle voortgang in werken en onderhandelingen wijst erop dat dit mee in rekening wordt gebracht. Daarin tussenbeide komen, lijkt de spreker niet aangewezen.

Dirk de Kort meent dat niet enkel het draagvlak bij de Antwerpse parlementsleden cruciaal is. Alle politici moeten de oplossingen voor de congestie, de leefbaarheid en de financiële invulling dragen. Het lijkt het lid dan ook goed dat de intendant alle ruimte krijgt om zijn opdracht ter zake voort te zetten. Pas na dat traject kan men op basis van de infrastructuurplannen en de financiële elementen de juiste engagementen bepalen, ook financieel.

Wouter Vanbesien is het ermee eens dat een draagvlak nodig zal zijn in heel Vlaanderen. Financiële transparantie acht hij daarbij cruciaal. Zo niet wordt het wantrouwen groot, zowel bij de groep die de overkapping genegen is, als bij wie verantwoordelijkheid draagt voor de financiën op Vlaams niveau. Dat de Vlaamse Regering daarmee bezig is, is voor Vanbesien absoluut niet duidelijk. Er zijn vooralsnog alleen verklaringen afgelegd over de financiering van de Oosterweel-verbinding, en niet over de overkapping. Vragen daarover worden volgens hem niet beantwoord, vandaar zijn voorstel van resolutie. Daarmee hoopt het lid te kunnen aangeven dat de bezorgdheid algemeen leeft. Hij wil graag geloven dat de minister ermee bezig is, maar wil dat dan ook expliciet horen, timing inbegrepen.

Yasmine Kherbache stelt dat de modal shift van 50/50 door stimulering van openbaar vervoer en fietsinfrastructuur was opgenomen in het Masterplan 2020, maar niet gemodelleerd is in de verdere uitwerking. Men blijft uitgaan van een model met 70 percent autovervoer. Dat is beslist beleid. De intendant stelt duidelijk dat men af moet van die grote verkeersstromen als men de overkapping wil realiseren. Hij expliciteert in dat verband een modal shift van 50/50.

Als iedereen dan toch de ambitienota onderschrijft, ziet het lid geen probleem om die vraag ook te steunen vanuit het parlement. Het is een vraag om zich ertoe te engageren een strategie te ontwikkelen om die modal shift te bereiken. Dat vergt een financiële visie en planning, aldus Yasmine Kherbache. Het verontrust haar dat werk maken van de modal shift zoals vooropgesteld door de intendant, blijkaar te veel gevraagd is. Het zet de overkapping op de helling volgens haar.

Willem-Frederik Schiltz legt uit dat aan de intendant ook is gevraagd om die verkeersstromen meer gedetailleerd in kaart te brengen. Wat het voorstel van resolutie vraagt, is derhalve een stuk van zijn werk. Het is zelfs niet duidelijk of die modal shift mogelijk is op de ring. Daarvoor moet er zicht zijn op lokaal en bestemmingsverkeer. Het is voor het lid geen probleem om al na te denken over toekomstige treininfrastructuur of de impact van elektrische mobiliteit en nieuwe mobiliteitsmodellen, maar men mag het proces niet overladen. Als uitgangspunt 50/50 vastleggen, is voorbarig, stelt hij. Geld is niet eindeloos en er moet bekeken worden wat mogelijk is binnen de context van de betrokken partijen en omstandigheden. Alles aan alles koppelen vindt de spreker het beste traject om niets te realiseren.

5. Amendementen

Amendement nr. 1, voorgesteld door Yasmine Kherbache, strekt ertoe aan het eerste streepje een punt 4° toe te voegen, dat luidt als volgt:

“4° de vooropstelling door de intendant van een modal shift van ten minste 50/50 als noodzakelijke voorwaarde voor de overkapping van de Antwerpse ring;”.

Het amendement wordt verworpen met 11 stemmen tegen 2.

Amendement nr. 2, voorgesteld door Yasmine Kherbache, strekt ertoe in het tweede streepje, op de laatste regel, tussen de woorden “gevonden voor” en de woorden “de overkapping” de zinsnede “de modal shift van ten minste 50/50 en voor” in te voegen.

Het amendement wordt verworpen met 11 stemmen tegen 2.

Amendement nr. 3, voorgesteld door Yasmine Kherbache, strekt ertoe in het derde streepje, in punt 1°, tussen de woorden “ter financiering” en de woorden “van de overkapping” de zinsnede “van de modal shift van ten minste 50/50 en” in te voegen.

Het amendement wordt verworpen met 11 stemmen tegen 2.

6. Stemming over het geheel

Het voorstel van resolutie betreffende de overkapping van de Antwerpse ring en de nood aan een financiële planning en aan de verankering van de overkapping in het vergunningenbeleid, wordt verworpen met 11 stemmen tegen 2.

Lies JANS,
voorzitter

Marino KEULEN,
verslaggever